
Gdańsk, st. 105, Stare Miasto, gm. loco, woj., gdańskie, AZP 12-44

Informator Archeologiczny : badania 32, 230

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

GDAŃSK, st. 105, Stare Miasto, gm. *loco*, woj., gdańskie, AZP 12-44

- zabudowa miejska średniowieczna i nowożytna

Badania prowadzili Zbigniew Borkowski, Agnieszka Ruta, Joanna Szubert z Pracowni Archeologii Gdańska Muzeum Archeologicznego w Gdańsku. Finansowali: Eugeniusz Lorek, Marian Sieńkowski, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Pierwszy sezon badań.

Badania ratownicze na obszarze działek zostały przeprowadzone w związku z planowanym projektem ich ponownej zabudowy i projektem technicznym budynku zakładającym zlokalizowanie poziomu piwnicy na rzędnej około 1,00 m n.p.m.

Do tej rzędnej eksplorację ręczną, metodami archeologicznymi wykonano na całym obrysie obu działek, tj. na powierzchni około 120 m². Ponieważ warstwa calca na stropie sięgała rzędnej koło 60 cm n.p.m. wykonano dodatkowo cztery wykopy sondażowe o łącznej powierzchni około 35 m², schodząc w nich średnio do poziomu 0,40 cm n.p.m.

Wyniki badań archeologicznych ustalają początek I fazy zabudowy w tej części miasta na około 1 poł. XV w. i pewne zmiany w jej układzie przestrzennym w stosunku do znanego nam podziału, który przetrwał do momentu rozebrania obu kamieniczek podczas realizacji obecnej inwestycji.

Do początku wieku XVII, w przynajmniej czterech kolejnych fazach budowlanych obserwuje się zabudowę wyłącznie drewnianą, prawdopodobnie jednak krytą dachówką ceramiczną, sądząc z niemałej ilości jej fragmentów w warstwach niwelacyjnych oddzielających wspomniane fazy budowlane.

Z fazy I, powstałej na grubej (około 60 cm.) warstwie niwelacyjno-izolacyjnej odsłonięto podwaliny konstrukcyjne oraz legary podłogowe jednej chaty, zlokalizowanej niemal na całej powierzchni parceli nr 2, sięgającej jednak jeszcze poza mur dzielący obie parcele w XVII w. Od jej wschodniego szczytu zachowało się przejście biegnące po osi północ - południe, za którym uchwycono narożnik następnej konstrukcji drewnianej kończącej się prawdopodobnie w pierzei dzisiejszej ul. Sierociej. Inny miedzuch, służący chyba także jako podwórze biegł wzdłuż południowej ściany chaty z parceli nr 2 i oddzielał ją od następnej konstrukcji drewnianej wchodzącej pod istniejący obecnie dom nr 4 przy ul. Sierociej.

W kolejnych fazach drewnianej zabudowy obserwuje się nieznaczne jedynie przesuwanie tych konstrukcji mieszkalnych, jakkolwiek widoczne są zmiany polegające na wymianach nawierzchni podwórek i ich zabudowy gospodarczej.

Pod koniec wieku XVI niektóre ściany domów powstają z cegły na zaprawie wapiennej, trudno jest jednak stwierdzić czy ich wysokość sięga kalenicy dachów, gdyż zachowane zostały tylko do wysokości około 60 cm. Wątki murowane wznoszone były na podwalinach drewnianych opartych na uprzednio osadzonych grupach pali.

Mur dzielący obie parcele i stojące tam do czasu rozbiórki kamienice również nie jest jednorodny chronologicznie. Można zaobserwować w nim dokonywane naprawy i rozbiórki.

Badania zostały zakończone na podanych wyżej rzędnych, materiał i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

GDAŃSK – Głównie Miasto, ul. Piwna/Kaletnicza, gm. *loco*, woj. gdańskie AZP 12-44/168

- ślady osadnictwa z XII(?) i XIII w.
- osada wczesnomiejska z połowy XIV w.
- miasto średniowieczne i nowożytne

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone od kwietnia do sierpnia przez mgr. Mariana Kochanowskiego przy współpracy mgr Joanny Orlińskiej, mgr. Roberta Krzywdzińskiego i mgr. Macieja Szyszki (Muzeum Archeologiczne w Gdańsku). Finansowane przez Przedsiębiorstwo „Sanui” w Warszawie Sp. z o.o. Pierwszy sezon badań.